

Furs de 1376

VERSIÓ DE TREBALL a dia 26-6-2016
i per tant **susceptible de modificacions**, de la transcripció
dels Furs promulgats a les Corts de dit any

Aquest document forma part del projecte general:

FURS DE VALÈNCIA (1238-1645)
Transcripció, traducció i estudi de tots els furs promulgats
per les Corts Valencianes al llarg de l'època foral

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE TRANSPARÈNCIA, RESPONSABILITAT SOCIAL,
PARTICIPACIÓ I COOPERACIÓ
(Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern)

UNIVERSITAT JAUME I
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES I ECONÒMIQUES
(Àrea d'Història del Dret)

VALÈNCIA - CASTELLÓ

2016

Furs de 1376

**Fori vel provisiones editi a domino rege Petro in villa Montissoni,
in curiis ibidem per ipsum celebratis, anno a Nativitate
Domini M. CCC. LXXVI., vicesima tertia iulii**

[Tot seguit tan sols figura la transcripció dels quatre textos que poden considerar-se veritables furs. La resta del conjunt són un total de vint provisions reials ordinàries, que coincideixen en el temps amb la celebració de les Corts, però tot i la seua importància no poden tenir la consideració de furs i es reuniran convenientment identificades en un volum apart]

Remissio criminum

[2007]

[1] Item, com los habitants del dit regne de València, axí per molts e diversos dons e servis que han fets e fan sovén de vós, Senyor, com per moltes adversitats de guerres, de fams, e de mortaldats que han haüdes, sien molt oprimides; per tal a qualque relevació de lurs càrrechs e afanys, sia mercè de vós, Senyor, atorgar que tots e qualssevol crims, delictes o quasi delictes, excesses e malefics fets e perpetrats en qualque manera, e totes resistències e violències toltas, e forces públiques e privades, e tots e qualssevol falliments fets o fetes contra la senyoria; e totes penes de quarts e democisses, axí de béns emphyteoticals e feudals com amortizats, e altres qualssevol penes e calònies criminals e civils, reals e personals, e mixtes, provinents axí de delictes o quasi com de contractes o quasi; hoc encara penes e calònies que ab crides o en altra manera sien stades posades de perdiment de cors e d'aver, e generalment totes e sengles altres penes, calònies e bans, comeses per lo dit braç de ciutats e viles reals, o per qualsevol universitat o persona o persones singulars, vives o defunctes d'aquell, per qualque manera, cas o causa, de tot lo temps passat tro al dia de l'atorgament e ferma dels presents capítols sien per vós, Senyor, perdonats e perdonades, remeses, absoltes e relexades francament, sens tota reemçò, salaris, messions e averies.

Encara posat que l'criminós o delinqüent, o encorregut en penes algunes, sia o no sia denunciat o convengut d'aquel crim, delicte o pena, o sia o no sia donada sentència contra aquell, on sia pleit pendent e posat, e encara que per vós, Senyor, o per vostre primogènit, sia o no sia feta consignació o paga sobre los esdeveniments dels dits crims, delictes o penes a oficials o domèstichs vostres o seus o altres persones.

E que totes e sengles empires, fermances, capleutes e altres seguretats e prosehiments daquen fets e fetes sien e vagen per cancel·lades e per no fetes, e que totes e sengles comissions a qualsevol persones sobre açò fetes sien nul·les o anul·lades e revocades, consentèn emperò los dits síndich e missatgers que per bon stament del dit

regne sien exceptats de la present remissió general los dejús declarats crims tantsolament, e les penes d'aquells, ço és crim de heretgia, de lesa magestat, de sodomites, de falsadors de moneda, de bares, de traïdors, de pagi o de collera, de trencadors de camins, de trencadors de pau o de treua, de fugitius d'armades, de mort acordada, de dar coltellades per diners, de ladres, de robadors e de crim de fals.

Plau al senyor Rey remetre totes e sengles penes civils e pecuniàries e encara criminals, de mentre que no sien o no devallen de crims dels quals pena de mort natural o de mutilació de membre principalment sia deguda, no entèn remetre penes de comís no béns amortitzats, ne los crims dessús exceptats en lo present capítol.

Que en los juhís o afers del regne, no sia necessària abolicció, ço és licència de la cort a renunciar a qualsevol denunciació o acusació

[2008]

[2] Item, jatssia per Furs e Privilegis del dit regne de València no sia introduïda abolicció, emperò com aquella sia introduïda per dret comú, és fet dubte per alguns si aquella és necessària en los juhís e affers del dit regne, on com aquelles se deuen tractar e fer segons forma de furs e privilegis; suppliquen que sia mercè de vós, Senyor, a major cautela declarar la dita abolicció en los juhís o affers del dit regne no ésser necessària, pus per Furs e Privilegis del dit regne spressament no és introduïda, segons és dit.

Plau al senyor Rey d'ací a quatre anys.

Revocació general de tots comissaris, assessors adjunts, conselladors e instigadors reals, e que per quatre anys no n'i puxa haver

[2009]

[3] Item, que dins deu anys comptadors del dia avant que les presents Corts seran finides e licenciades, los ordinaris del dit regne, segons que a cascú d'ells pertany en sa juredicció e no altres, coneguen e hajen a conéixer e fer execució de tots e qualssevol crims, excesses e penes, axí comeses qui no cahien en la dita general remissió, segons la excepció d'aquella, com d'ací avant cometedors o cometedores per qualsevol universitat o universitats, o persona o persones singulars del dit braç, per qualque manera o raó, ne vós, Senyor, o vostre primogènit o altri per vós o per ell hi puxats o puxen trametre, delegar, assignar o posar alcun jutge, comissari, assessor, adjunt consellador o instigador de ofici de tresoreria, de scrivania o d'altre ofici ne altra persona.

E si lo contrari era fet scientment o ignorant, que no haja valor, ne algú sia tengut obeir tals jutges comissaris, assessors adjunts, conselladors o instigadors, o algú d'aquells.

E que a aquells e a cascú d'ells los dits ordinaris puxen contrastar e vedar de usar de lur comissions o officis, ab imposicions e exaccions de penes en totes altres maneres raonables.

E que vós, Senyor, o lo senyor Duch, de present revoquets e hajats per revocats tots e sengles comissaris, jutges, assessors adjunts conselladors o instigadors dessús dits, e totes e sengles comissions e poders lurs e de cascun d'ells.

Plau al senyor Rey a quatre anys.

Del temps de la capleuta

[2010]

[4] Item, que per tolre vexació a vostres sotsmeses sia mercè de vós, Senyor, statuir, ordenar e atorgar perpètualment que tota capleuta tro ací feta e d'ací avant faedora, vulles per fet criminal vulles per fet civil, de qualsevol pres denunciat, accusat o convengut, o béns seus, a instància o per interès del procurador del fisch o de vós, Senyor, per qualsevol persona de poder de vós, Senyor, o de vostre primogènit, o de canceller, d'alguatzir, o de jutge ordinari o delegat, haja valor e efficàcia per un any tansolament, comptador del dia avant que aquella capleuta serà reebuda o feta.

E passat lo dit any, encontinent, ipso iure et facto lo caplevador sia haüd per absolt d'aquella capleuta e obligació.

Plau al senyor rey de un any, e que dur per quatre anys.